

Geachte heer Klaver en mevrouw Ouwehand,

Als burgemeesters van de G4 hebben wij kennisgenomen van het door u geïnitieerde 'wetsvoorstel vuurwerkverbod' dat momenteel ter consultatie voorligt. Graag maken wij van de gelegenheid gebruik onze visie op dit initiatiefwetsvoorstel met u te delen.

Positief over voorstel; uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid aandachtspunten

Als G4 juichen we uw initiatiefwetsvoorstel om vuurwerk in Nederland te verbieden toe. Wij delen uw analyse van de problematiek, die er in beginsel op neerkomt dat de vrijheid om vuurwerk af te steken tijdens de jaarwisseling niet (langer) opweegt tegen de schade die het afsteken van vuurwerk met zich meebrengt voor mens, economie en milieu. Om die reden pleiten ook de G4, inmiddels al enkele jaren, voor een algeheel verbod op vuurwerk. Tegelijkertijd delen wij als grote gemeenten vanuit de uitvoeringspraktijk de zorgen van het Veiligheidsberaad over de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid.

Ervaringen handhaving afgelopen jaarwisseling

Uit de Memorie van Toelichting (MvT) blijkt dat het wetsvoorstel voor een belangrijk deel gestoeld is op de ervaringen met het landelijk vuurwerkverbod tijdens de jaarwisseling 2020/2021. Het verbod werd toen, lokale uitzonderingen daargelaten, redelijk nageleefd. De ervaringen van afgelopen jaarwisseling laten daarentegen een ander beeld zien. Zowel voorafgaand aan de jaarwisseling maar ook tijdens de jaarwisseling was wel degelijk sprake van inkoop van (illegaal) vuurwerk en het massaal afsteken daarvan door consumenten. Dit (illegale) vuurwerk werd veelal geïmporteerd uit Europese (buur)landen waaronder België, want was in die landen vrij verkrijgbaar. Dit laat zien dat draagvlak voor een dergelijk verbod een belangrijk punt van aandacht is. Geen of te weinig draagvlak zorgt namelijk voor verstrekende gevolgen ten aanzien van de handhaving capaciteit, daarbij zorgt – zoals door de Raad van State reeds aangegeven- meer illegaal vuurwerk bovendien voor een groeiende handavingsopgave.

Handhaving lokaal vereist een gedragen alternatief

Het is positief dat in de MvT een voorzet wordt gedaan om de gevolgen van dit wetsvoorstel voor de handhaving onder de aandacht te brengen. Een nader uitgewerkt en uitvoerbaar handavingsbeleid is cruciaal voor het wetslagen van een landelijk verbod.

Gelet op de ervaringen van afgelopen jaarwisseling wijzen de G4 er daarom op dat wil een vuurwerkverbod kans van slagen hebben, er lokaal adequaat gehandhaafd moet kunnen worden.

Daarnaast is een vuurwerkverbod effectiever indien er ook voldoende (breed) gedragen alternatieven zijn. In de MvT wordt hierover gesteld dat gemeentelijke evenementen (bijvoorbeeld vuurwerkshows) rond de jaarwisseling (een goed alternatief kunnen vormen voor het afsteken van vuurwerk en dat daar ruimhartig budget voor moet worden vastgesteld. Als G4 wijzen we erop dat een gemeentelijk evenement niet een één-op-één geschikt alternatief is voor alle bewoners die vuurwerk willen afsteken tijdens de jaarwisseling. Daarnaast zijn aan de organisatie van zulke gemeentelijke evenementen veel

kosten en menskracht verbonden. Het is onduidelijk wie de financiering hiervoor voor zijn rekening neemt in een tijd waarin de financiële situatie in veel gemeenten al buitengewoon kwetsbaar is.

In het kader van het bieden van geschikte alternatieven pleit de G4 ervoor om mensen die vuurwerk in bezit hebben, de kans te geven om dat straffeloos in te leveren. Dat zorgt ervoor dat het illegale vuurwerk van straat wordt gehaald. Het realiseren van een vuurwerkinleverpunt stuit echter op het belang van opsporing en op het gegeven dat alleen de politie het vuurwerk naar een verwerkingsbedrijf kan transporteren. Op dit vlak is dan ook nadere uitwerking rondom de vuurwerkinleverpunten gewenst.

De G4 roepen u op om bij de noodzakelijke verdere uitwerking van de uitvoerings- en handhavingsaspecten van dit wetsvoorstel en het bieden van een alternatief ons als (grote) gemeenten, verantwoordelijk voor de lokale handhaving, actief te betrekken.

Handhaving aan de grens

De ervaringen van afgelopen jaarwisseling (2021/2022), waarbij het vuurwerkverbod door veel mensen werd genegeerd en veel vuurwerk uit het buitenland werd geïmporteerd, leren dat – om een landelijk verbod ook effectief te kunnen handhaven - handhaving aan de grens eveneens van groot belang is.

De G4 delen de conclusie van de RvS over dit specifieke punt:

“In dit licht dient ook in ogenschouw te worden genomen dat particulieren al jaren naar het buitenland gaan om daar (legaal) consumentenvuurwerk te kopen dat in Nederland verboden is. Dit ‘waterbedeffect’ zal nog sterker optreden bij een algeheel verbod en heeft dan ook belangrijke implicaties voor de inspanningen die toezichthouders en handhavers zullen moeten plegen.”

De G4 verzoeken u daarom met klem om ook het tegengaan van illegale vuurwerkimport uit de buurlanden te betrekken bij de verdere uitwerking van het handhavingsbeleid behorend bij dit wetsvoorstel.

Nadere onderbouwing kosten en regeldruk

Het is onduidelijk welke kosten met dit wetsvoorstel gepaard gaan voor de gemeenten. Op dit moment is de financiële situatie in veel gemeenten al buitengewoon kwetsbaar. Ook ontbreekt een nadere onderbouwing van de te verwachten implementatie- en regeldrukkosten. Het is van essentieel belang dat invoering van dit wetsvoorstel vergezeld gaat van een adequate onderbouwing en de benodigde middelen.

De G4 verzoeken u dit wetsvoorstel ter advisering aan te bieden aan het Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR) zodat beter inzicht wordt verkregen in de te verwachten effecten van dit wetsvoorstel op de regeldruk en uitvoering voor gemeenten.

Tot slot

De G4 zijn positief over de invoering van een landelijk vuurwerkverbod. Tegelijkertijd vragen wij meer aandacht voor de uitvoerbaarheid en effectieve handhaving. Wij hopen dat u onze zorgen bij uw verdere overwegingen zult betrekken. Als G4 zijn wij te allen tijde bereid om gezamenlijk met u te werken aan de hierboven beschreven knelpunten. Onze ervaring en expertise stellen wij daarvoor graag ter beschikking.

Vanzelfsprekend gaan wij hierover graag verder met u in gesprek.

Hoogachtend,
mede namens de burgemeesters van Amsterdam, Den Haag en Utrecht,

A. Aboutaleb
Burgemeester van Rotterdam